

Sygn. akt VI RC 68/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Barbara Łapka

Protokolant: sekr. sądowy Paula Maciejewska

po rozpoznaniu w dniu 23 maja 2017 roku w Bydgoszczy

na rozprawie sprawy

z powództwa J. S.

przeciwko P. S.

o ustanowienie przez sąd rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej

1. ustanawia z dniem 24 stycznia 2017 roku rozdzielnosc majątkową małżeńską między stronami, które zawarły związek małżeński w dniu 30 czerwca 2012 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w B., zapisany w księdze małżeństw za nr (...),
2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 920 zł (dziewięćset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powódka J. S. pozwem z dnia 24 stycznia 2017 roku wniosła o ustanowieniem z dniem 1 lutego 2014 roku rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej wynikającej z zawartego dnia 30 czerwca 2012 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w B. małżeństwa z pozwanym P. S..

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż 30 czerwca 2012 roku strony zawarły związek małżeński. Jednocześnie zaznaczyła, iż od lutego 2014 roku małżonkowie pozostają w separacji i nie są w stanie dojść do jakiegokolwiek porozumienia. Powódka podała, iż na początku 2014 roku pozwany wyprowadził się od niej i od tego czasu każda ze stron utrzymuje się samodzielnie. J. S. wskazała ponadto, że pozwany krótko po ślubie stracił pracę jako nauczyciel i jego jedynym źródłem utrzymania była prowadzona przez niego działalność gospodarcza. W rzeczywistości pozostawał on jednak na jej utrzymaniu, gdyż jak twierdził, z prowadzonej przez siebie działalności w zakresie tłumaczeń nie otrzymywał należnego wynagrodzenia. Dalej powódka podniosła, iż to na niej ciążył obowiązek nie tylko utrzymania mieszkania, wyżywienia, ale także początkowo ponoszenia kosztów działalności pozwanego, m.in. składek do ZUS. Na zakończenie powódka zaznaczyła jeszcze, iż już po rozstaniu z pozwanym okazało się, że mąż prowadził odrębny rachunek bankowy na którym gromadził środki z działalności gospodarczej i w 2013 roku zarobił 60.000 zł.

W odpowiedzi na pozew pozwany P. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Uzasadniając swoje stanowisko procesowe wskazał, iż to on utrzymywał żonę, gdyż miała ona problemy z nadużywaniem alkoholu. Zaznaczył przy tym, iż z tego powodu często traciła pracę. Podejmowane zaś przez nią próby prowadzenia działalności gospodarczej nie przynosiły żadnego dochodu, a generowały jedynie długi, które spłacał pozwany. Jak wskazał

pozwany, powódka składając niniejszy pozew, być może chce uniemożliwić mu dochodzenie ewentualnych rozliczeń nakładów finansowych na jej majątek odrębny, które poczynił podczas trwania małżeństwa.

Na rozprawie w dniu 11 maja 2017 roku pełnomocnik powódki podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie. Pozwany podtrzymał dotychczasowe swoje stanowisko i oświadczył, iż byłby skłonny zgodzić się na ustanowienie rozdzielności majątkowej od dnia złożenia pozwu rozwodowego, czyli od 6 czerwca 2016 roku.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka J. S. i pozwany P. S. zawarli związek małżeński 30 czerwca 2012 roku w B.. Małżonkowie nie mają wspólnych dzieci. Nie mają wspólnego majątku. Pomiędzy stronami w dniu 6 czerwca 2016 roku przed Sądem Okręgowym w Bydgoszczy zawisła sprawa o rozwód.

Dowód: odpis aktu małżeństwa k. 8, zeznania powódki J. S. k. 72-72v; zeznania pozwanego P. S. k. 73-73v.

Po zawarciu związku małżeńskiego strony mieszkały w mieszkaniu będącym własnością powódki. Razem z małżonkami mieszkała córka powódki. Małżonkowie rozstali się w lutym 2014 roku. Wówczas to pozwany wyprowadził się i zamieszkał osobno. W okresie 2015 roku i 2016 roku powódka przebywała jednak w mieszkaniu wynajmowanym przez męża i nocowała u niego.

W trakcie trwania związku małżeńskiego początkowo obydwójce małżonkowie pracowali w szkole. Pozwany osiągał wyższy dochód od powódki. Ponadto pozwany prowadził działalność gospodarczą w zakresie tłumaczeń. Działalność ta jest zarejestrowana do chwili obecnej. W 2013 roku pozwany stracił pracę w szkole i dochód czerpał jedynie z prowadzonej działalności gospodarczej. Powódka w trakcie trwania związku małżeńskiego kilkakrotnie zmieniała pracę.

Powódka miała zaległości w opłacaniu czynszu za okres 13 miesięcy i zdecydowała się sprzedać nieruchomość, co nastąpiło w dniu 18 lipca 2016 roku. Z pieniędzy pochodzących ze sprzedaży mieszkania uregulowała zadłużenie w spółdzielni.

W lipcu 2014 roku pozwany zapłacił ze swojego konta za usługi prawnicze w związku ze sprawą z udziałem powódki toczącą się w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy o zmianę wyroku rozwodowego w zakresie wykonywania władzy rodzicielskiej (sygn. akt VI Nsm 284/14). Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 9 stycznia 2008 roku sygn. akt XC 2506/07 w punkcie 2 w ten sposób, że powierzono wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką powódki - P. Ł. - jej ojcu R. Ł., przyznając jednocześnie matce J. S. prawo do współdecydowania w istotnych sprawach dziecka dotyczących nauki, wyboru zawodu i zdrowia.

W czerwcu 2014 roku pozwany przelał ze swojego konta na konto żony odpowiednio kwoty w wysokości: 30 zł, 20 zł; 54,39 zł. W dniu 15 października 2014 roku pozwany zaciągnął pożyczkę w (...) na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej na kwotę 5.000 zł.

W 2015 roku P. S. pożyczył kwotę 7.000 zł od siostry. Ze swojego konta bankowego opłacił ubezpieczenie OC za samochód powódki. Poniósł koszty opłaty rekrutacyjnej w związku z chęcią podjęcia przez powódkę studiów na (...) w B.. Opłacił też rachunek za prąd w mieszkaniu powódki.

Dowód: umowa pożyczki k. 22-22v; potwierdzenie transakcji k. 23, k. 25-27, k. 33-36; zeznania powódki J. S. k. 72-72v; zeznania pozwanego P. S. k. 73-73v, a ponadto akta VI Nsm 284/14 (postanowienie).

Po rozstaniu powódka zażywała leki antydepresyjne.

W 2015 roku zaciągnęła kredyt, który obecnie został już spłacony.

Powódka J. S. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 6 czerwca 2016 roku w sprawie o sygn akt XIV W 2170/16 została uznana za winą tego, że w dniu 29 kwietnia 2016 roku o godz. 2:30 w B. na ul. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości, kierując pojazdem marki S. (...) nie zastosowała się do znaku drogowego i jechała w przeciwnym do wyznaczonego kierunku jazdy i za to została skazana na na karę grzywny w kwocie 200 zł.

Następnie wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 sierpnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt IX K 449/16 została uznana za winą tego, że w dniu 29 kwietnia 2016 roku w B. na ul. (...) znajduje się w stanie nietrzeźwości, prowadziła pojazd mechaniczny, co potwierdziło badanie na urządzeniu kontrolno pomiarowym, które wykazało 1,37 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu i skazana na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem na okres lat 2 oraz orzeczono środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat.

Dowód: wyrok k. 57, k. 60; zeznania powódki J. S. k. 72-72v; zeznania pozwanego P. S. k. 73-73v.

Obecnie strony nie uzgadniają żadnych decyzji finansowych. Prowadzą oddzielne gospodarstwa domowe. Nie informują siebie wzajemnie co do podejmowanych decyzji finansowych, dochodów i zobowiązań. Pozwany spłaca długi w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i Urzędzie Skarbowym powstałe w trakcie trwania związku małżeńskiego. Zaległość wynosi ok. 16.000 zł. Pozwany nie ma obecnie wiedzy, gdzie mieszka jego żona.

Dowód: zeznania powódki J. S. k. 72-72v; zeznania pozwanego P. S. k. 73-73v.

Sąd zważył, co następuje:

Wyżej przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które nie budziły wątpliwości co do swojej wiarygodności, oraz z zeznań stron- powódki J. S. i pozwanego P. S.. Dokonując oceny całości zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd kierował się regułami wynikającymi z normy art. 233 § 1 k.p.c., tj. własnym przekonaniem oraz nakazem wszechstronnego rozważenia całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, a ponadto zasadami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

W odniesieniu do dowodów osobowych wskazać należy, iż strony zgodnie zeznały, iż do lutego 2014 roku mieszkali wspólnie w mieszkaniu powódki, a po tym okresie pozwany zamieszkał oddzielnie. Strony odmiennie zeznawały, co do okoliczności wspólnego mieszkania po lutym 2014 roku. Powódka twierdziła, że od lutego 2014 roku do połowy 2015 roku próbowała dać szansę mężowi, utrzymywała z mężem sporadyczny kontakt i odbywała kilkudniowe wizyty w mieszkaniu pozwanego. Pozwany z kolei twierdził, że żona po lutym 2014 roku sporadycznie przebywała u niego, po czym od maja 2015 roku do kwietnia 2016 roku zamieszkała z mężem na stałe. Analiza zeznań, w zakresie wskazywanej okoliczności, sprowadza do wniosku, że bywały okresy wspólnego zamieszkiwania małżonków, co także potwierdza analiza wydruków z konta bankowego pozwanego, z których wynika, że dokonywał wpłat na konto swojej żony i opłacał jej zobowiązania ze swojego konta (opłata rekrutacyjna, polisa OC, rachunek za prąd).

Strony odmiennie zeznawały także, co do okoliczności przelewów z konta bankowego na rzecz powódki i opłacania jej zobowiązań. Powódka twierdziła, że dawała mężowi pieniądze w gotówce do ręki, a pozwany dokonywał płatności ze swojego konta. Pozwany z kolei twierdził, że dokonywał tych płatności ze swoich środków. Zwrócić należy uwagę, że dla Sądu nie ma znaczenia z czyich środków zostały pokryte zobowiązania. Zdaniem Sądu z faktów tych wynika, że w podanym powyżej okresie małżonkowie podejmowali wspólnie decyzje finansowe, bez względu na to, czy pozwany ze swojego konta bankowego płacił zobowiązani powódka, czy też powódka przekazywała mu na ten cel środki. Skoro z konta pozwanego dokonywane były płatności na rzecz powódki, to małżonkowie musieli wymieniać między sobą informacje dotyczące wydatków.

Sporna była także kwestia, czy pozwany dobrowolnie wyprowadził się od żony, czy też został przez żonę wyrzucony, jednak przyczyna wyprowadzenia się przez pozwanego nie ma w istocie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Co najwyżej mogłoby to mieć znaczenie analizując powództwo pod kątem zgodności żądania ustanowienia rozdzielności majątkowej z punktu widzenia zasad współżycia społecznego, do czego jednak w tym przypadku nie było podstaw.

Zaznaczyć też tutaj wyraźnie należy, iż co do zasady kwestia winy za rozkład pożycia nie miała znaczenia dla przedmiotowej sprawy.

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie należało oprzeć o przepis art. 52 krio. Zgodnie z § 1 tego przepisu z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez Sąd rozdzielnosci majątkowej. Z kolei § 2 tego przepisu stanowi, że rozdzielnosc majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach Sąd może ustanowić rozdzielnosc majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

Według utrwalonego, tak w piśmiennictwie, jak i orzecznictwie sądowym poglądu, ważnym powodem do ustania wspólności majątkowej małżeńskiej jest separacja małżonków uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym (m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.10.1997 r., I KKN 238/97 - niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.05.1997 r., III KKN 51/97, OSNC 1997/12/194 i przytoczone tam orzecznictwo Sądu Najwyższego, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.06.2000 r., III KKN 287/00 - niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13.01.2000 r., II KKN 1070/98 - niepubl.).

Sąd Najwyższy w wyroku dotyczącym tej kwestii z dnia 11.12.2008 roku sygn. II CSK 371/08 stwierdził, że ustanowienie przez Sąd rozdzielnosci majątkowej między małżonkami, którzy pozostawali we wspólności ustawowej lub umownej, z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa jest dopuszczalne w zasadzie tylko wtedy, gdy z powodu separacji faktycznej (życia w rozłączeniu) niemożliwe było już w tym dniu ich współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Takie stanowisko Sąd Najwyższy zawarł również we wcześniejszym Wyroku z 4.06.2004 roku sygn. III CK 126/03. Sąd uznał, że ważnym powodem do zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej jest separacja małżonków uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym. Zniesienie wspólności majątkowej z datą wsteczną jest możliwe o tyle tylko, o ile w tej dacie istniały już ważne powody zniesienia wspólności.

W wyroku z 31.01.2003 roku sygn. IV KKN 1710/00 Sąd Najwyższy zaznaczył, że ustrój małżeńskiej wspólności majątkowej ma na celu wzmocnienie rodziny oraz zapewnienie jej ustabilizowanej bazy materialnej i najpełniej realizuje zasadę równych praw obojga małżonków w dziedzinie stosunków majątkowych, stanowiących materialną podstawę funkcjonowania rodziny. Przez ważne powody, dające podstawę do zniesienia tej wspólności, przyjęło się rozumieć wytworzenie się takiej sytuacji, która w konkretnych okolicznościach faktycznych wywołuje stan pociągający za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Natomiast w wyroku z 17.12.2000 roku sygn. II KKN 401/00 Sąd Najwyższy podał, że jednym z ważnych powodów w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. jest długotrwała separacja małżonków, mająca swe źródło w nieporozumieniach między nimi, która sprawia, że małżonkowie tracą zdolność wykonywania aktów zarządu majątkiem wspólnym.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala stwierdzić, że od lutego 2014 roku małżonkowie zamieszkali oddzielnie. Niemniej jednak po tym okresie okresowo mieszkali wspólnie i wspólnie podejmowali decyzje finansowe w sprawach bieżących. W 2015 roku powódka zaciągnęła zobowiązanie finansowe, jednak zostało już ono spłacone. Pozwany po 2014 roku zaciągnął pożyczkę w (...) i w 2015 roku u siostry, o czym wiedziała powódka. W 2016 roku strony nie zaciągały żadnych zobowiązań. Obecnie strony nie mieszkają razem. Nie prowadzą wspólnie gospodarstwa domowego i nie podejmują wspólnie decyzji finansowych. Pomiędzy małżonkami toczy się postępowanie o rozwód.

W niniejszej sprawie, Sąd po przeprowadzeniu postępowania uznał, iż małżonkowie nie są w stanie podejmować wspólnie decyzji finansowych i nie współdziałają w tym zakresie. Nie kontaktują się ze sobą. Pozwany nie ma nawet obecnie wiedzy gdzie mieszka jego żona. Pomiędzy stronami toczy się postępowanie o rozwód. W ocenie Sądu, w istniejącym stanie rzeczy brak było jakiegokolwiek uzasadnienia dla utrzymywania wspólności małżeńskiej między stronami. Wskazać też należy, że pozwany oświadczył, iż zgodziłby się na ustanowienie rozdzielnosci majątkowej małżeńskiej, ale nie od dnia 1 lutego 2014 roku.

Sąd nie przychylił się do stanowiska powódki co do daty ustanowienia rozdzielnosci majątkowej. W ocenie Sądu w niniejszym postępowaniu nie zaszły żadne wyjątkowe wypadki o których mowa w art. 52 § 2 kro, które uzasadniałyby orzeczenie rozdzielnosci majątkowej z datą wsteczną. Powódka po lutym 2014 roku przebywała u męża. Nocowała u

niego. Z jego konta dokonywane były płatności na jej rzecz. Okoliczności te sprowadzają do wniosku, że małżonkowie jakieś wspólnie decyzje finansowe jednak podejmowali i współdziałali ze sobą w tym zakresie. Powódka zeznała, że nie zaciągała po 2015 roku żadnych zobowiązań finansowych. Pozwany po 2015 również nie zaciągał nowych zobowiązań. Wspólnych zobowiązań strony również nie posiadają. Nie mają także wspólnego majątku. Nadal jednak ciąży na pozwanym zaległość wobec ZUS-u, która powstała w trakcie trwania małżeństwa. Zaległość ta związana była z działalnością prowadzoną przez pozwanego, z dochodów z której to działalności przecież korzystała też powódka. Wspólnie powinni zatem ponosić odpowiedzialność z tytułu tych zadłużeń. Wprawdzie Sąd nie oddalił z tego powodu powództwa, to jednak nie widział podstaw do tego, aby ustanowić rozdzielną z tak dalece datą wsteczną o jaką wnosiła powódka. Skoro zdaniem powódki już w lutym 2014 roku istniały podstawy do ustanowienia rozdzielną majątkową między stronami, to już wówczas z powództwem takim powinna wystąpić. Tłumaczenia powódki dlaczego nie zrobiła tego wcześniej nie zasługują na uwzględnienie. Poza tym, wiąże się to też z gwarancją obrotu prawnego. Długi powstałe bowiem w trakcie trwania małżeństwa powinny obciążać oboje małżonków, a tym samym wierzyciel powinien mieć możliwość zaspokojenia się z majątku wspólnego małżonków, a nie tylko jednego z nich. Zdaniem Sądu w sprawie nie zaistniały żadne przesłanki, które uzasadniłyby orzeczenie rozdzielną majątkową z datą wsteczną. Dlatego też Sąd rozdzielną tę ustanowił od dnia wytoczenia przedmiotowego powództwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

Z uwagi na treść orzeczenia i uznanie zasadności pozwu Sąd obciążył pozwanego zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu wyrażoną w przepisie art. 98 kpc kosztami poniesionymi przez powódkę. Na koszty te składa się uiszczona opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł, oraz wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej w kwocie 720 zł.